

4. Стефанишин О. В. Людський потенціал економіки України. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 315 с.
5. Гондарєва І. Кількісна оцінка затрат інтелектуальних ресурсів при визначенні комплексної ефективності розвитку промислового підприємства. Економічний аналіз, 2011. Випуск 8. Ч.2. С. 91-94.
6. Бутнік-Сіверський О.Б. Евристика в інтелектуальній економіці, або формування системи інноваційного підприємництва: URL: <http://dspace.nuft.edu.ua>.
7. Турило А.М., Корнух О.В. Теоретико-методологічні засади щодо визначення і сутності економічної категорії «інтелектуальний капітал підприємства». Вісник КТУ. Вип. 25. 2010. URL: http://knu.edu.ua/Files/25_2010/76.pdf.
8. Бутнік-Сіверський О.Б. Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект. Інтелектуальний капітал, 2002. №1. С. 16 – 27.
9. Чухно А.А. Інтелектуальний капітал: сутність, форми та закономірності розвитку. Економіка України. 2002. № 11. С. 48 – 55.
10. Кендюхов О.В. Ефективне управління інтелектуальним капіталом: [моногр.]. НАН України. Інститут економіки промисловості; ДонУЕП. Донецьк: ДонУЕП, 2008. 359 с.

ПИСАРЧУК О.В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і бізнес-консалтингу

КАЛАШНИК А.С.

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, м.Харків, Україна

ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасна економіка світу не стоїть на місці. Кожного дня відбуваються якісь переломні моменти, які можуть вплинути на її спад, або ж навпаки – допомогти злетіти до небес. Суб'єкти господарювання, які кожного дня мають

справи із зовнішніми та внутрішніми факторами, повинні завжди мати можливість пристосуватись до навколишнього середовища, впровадити нові прогресивні технології, адже якщо відсутні своєчасні інноваційні зміни, то значно зростає вірогідність падіння діяльності та виходу з ринку.

Через це, багато спеціалістів, менеджерів та управлінців дуже зацікавлені знайти вірне рішення щодо інновацій, які необхідно впроваджувати вже сьогодні задля забезпечення бажаного майбутнього на завтра. Адже введення саме нових інновацій у діяльність забезпечує високу конкурентоздатність, має вплив на прийняття та обґрунтування раціональних рішень з організації та розвитку діяльності.

Інноваційні ресурси підприємства – джерела забезпечення досягнення конкурентних переваг діяльності підприємства за рахунок інновацій. Не зважаючи на вид діяльності підприємства розрізняють два види інноваційних ресурсів: ті, що підвищують продуктивність виробництва (прогресивні, науково-місткі активи підприємства, що мають якісно нові характеристики та відрізняються підвищеною ефективністю від тих, що задіяні на підприємстві); ті, що забезпечують інноваційну діяльність (активи підприємства в їх матеріальній і нематеріальній формах, що забезпечують досягнення цілей опанування та реалізації нововведень) [3].

Закон України «Про інноваційну діяльність» [1] визначає перелік об'єктів інноваційної діяльності. На рис 1. представлена систематизація таких об'єктів.

Так, серед об'єктів інноваційної діяльності можна виділити групу інтелектуального характеру, які пов'язані зі знаннями та створенням нових знань; об'єкти, які знаходяться на перетині сфер процесного та інтелектуального характеру; об'єкти інновацій технологічного характеру; та група об'єктів інноваційної діяльності, які за суттю є основними ресурсами суб'єкту господарювання. Таким чином, визначені об'єкти можна розподілити в наступній послідовності: нові знання, інтелектуальні продукти, інноваційні програми, інноваційні проекти, виробничі процеси, організаційно-технічні рішення, які призводять до істотних поліпшень; механізми формування ринку,

механізми збуту продукції, засоби видобування і переробки ресурсів, інфраструктура виробництва і підприємництва, виробниче обладнання, сировинні ресурси. Саме запропоноване групування корелює із ступенем можливості та складності облікового відображення витрат на створення та впровадження таких інновацій.

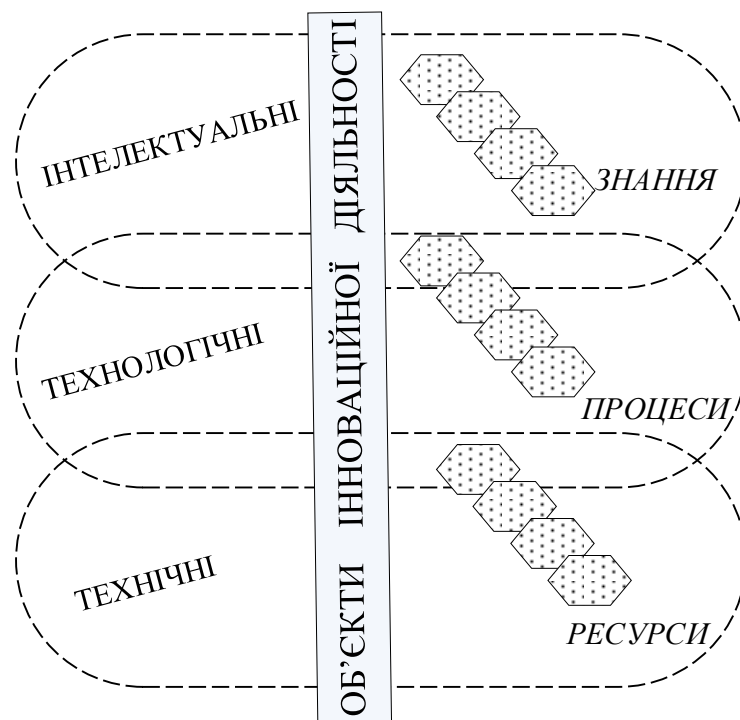

Рис 1 Групи об'єктів інноваційної діяльності

На сьогодні, на підприємствах існує суттєва проблема – це коректне та розгорнуте ведення обліку інноваційної діяльності. Уся інформація яка пов'язана з запровадженням інновацій обліковується у загальному вигляді, тобто її можливо побачити на рахунках бухгалтерського обліку. Але якщо розглядати фінансові звіти підприємств, то уся спеціальна інформація (або ж розкрита) просто відсутня, що не дає можливості більше детально розглядати ці моменти. Взагалі існує багато факторів, що гальмують розвиток інноваційної діяльності, а найважливішим з них вважається недостатнє інформаційне забезпечення. До нього входить:

- сукупність первинних та зведених даних;
- організація збереження накопиченої інформації;
- способи її подання, та методи перетворення;

- правила організації банку даних;
- методики кодування та пошуку інформації [2].

Найбільша проблема яка виникає при розробці правильного ведення обліку – це надання достовірної інформації у розгорнутому та систематизованому виді.

Держава також зацікавлена у даному питанні, тому зараз формуються нові нормативно-правові та організаційно-економічні основи для створення, зміцнення та розширення сфери інноваційної діяльності. Крім того, держава може надати фінансову підтримку для виконання інноваційних проектів. Цей перелік вказано у ст. 17 Закону України «Про інноваційну діяльність» й там вказано що фінансова підтримка може надаватися шляхом:

а) повного безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів;

б) часткового (до 50%) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту;

в) повної чи часткової компенсації (за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів) відсотків, сплачених суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

г) надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

д) майнового страхування реалізації інноваційних проектів [1].

Чому ж взагалі так важливо віддавати перевагу інноваційним технологіям? Це ваше просування на ринку та покращення якості продукції. Адже, наприклад, підприємство не зможе довго мати конкурентоздатність на своїй частці ринку, якщо його обладнання буде мати великий відсоток зносу, технології не відповідатимуть новим стандартам, а швидкість виготовлення

продукції буде падати по відношенню до нових, більш розвинутих конкурентів. А отже, суб'єкт господарювання має проаналізувати діяльність, звітність, усі фактори для прийняття оптимального рішення й покращити власних технологій. Наявність більш інноваційного обладнання вже буде свідчити про те, що на підприємстві з'являється інноваційна продукція.

За стандартами, в обліку не передбачено ведення інформації (про доходи, витрати, фінансові результати) від інноваційної діяльності у систематизованому вигляді. Немає відокремлених аналітичних рахунків, де було б вказано про продукцію, яка була розроблена за допомогою нових інновацій, відсутні інші нормативні документи що б надавали нам змогу більш детально підходити до цієї теми та потім приймати управлінські рішення для подальшого покращення діяльності.

Наприклад, для розуміння витрат які пішли на вироблення інноваційної продукції було б доречнішим відкрити новий рахунок 231 «Виробництво інноваційної продукції» що дозволить більш детально відслідковувати витрати, які пішли на виготовлення цього типу продукції. Також рекомендується ввести новий рахунок 261 «Готова інноваційна продукція» що дозволить потім розуміти та відслідкувати чи збільшилася наша реалізація та прибуток за рахунок введених інновацій, де саме ми змогли отримати кращі показники та інше.

Також введення нових граф у фінансовій звітності де б зазначалися власні показники про застосування інноваційної продукції показувало б новим інвесторам що підприємство не стоїть на місці, що воно зацікавлене в покращенні та вдосконаленні системи, якості та реалізації продукту.

Отже, в результаті проведеного дослідження встановлено, що у звітах та в обліку ведеться неповна та нерозкрита інформація щодо забезпечення інноваційної діяльності. Рекомендується провести розробку ведення більш детального ведення обліку та систематизацію інформації з інноваційної діяльності. Ведення даних у належному, повному та розгорнутому вигляді буде

впливати на майбутні управлінські рішення, які потім забезпечать підвищення конкурентоздатності суб'єкта на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України „Про інноваційну діяльність” № 40-IV від 4 липня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - № 36, з наступними змінами й доповненнями.
2. Шатковська Л.С., Камінська Т.Г. Облік інноваційної діяльності. Облік і фінанси АПК: освітній портал. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/oblik-innovaciynoi-diyalnosti.html> (дата звернення: 08.09.2022).
3. Юркова І.М. Інформаційні системи в технології в обліку і аудиті. Донецьк, 2011. С. 56 – 70.

ПИХТІНА А.М

Студента I курсу магістратури
спеціальності 051 «Економіка» групи ЕП-22м
Криворізький національний університет
м. Кривий Ріг, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ПІДПРИЄМСТВІ

З проблемою подолання кризових явищ, як правило, стикається час від часу кожне підприємство у своїй діяльності. Причина виникнення прихована в ринковому господарстві, якому властиві постійні зміни ринкових орієнтацій споживачів, зовнішні фактори, тобто ті, які відбуваються у навколишньому середовищі й негативно впливають на показники організації, та внутрішні фактори, які залежать саме від діяльності підприємств.

Дослідження напрямків, можливостей та підходів подолання кризи залишається актуальним. Одним із засобів є впровадження у діяльність підприємства інновацій. Вони забезпечують динамічно-стійкий ріст економічних показників, застосування передових технологій, освоєння і випуск нової конкурентоспроможної продукції, вихід на світові ринки товарів та послуг.